

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М.Бекетова**

Кафедра ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету економіки і
підприємництва

(Соловйов О.В.)

2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво»

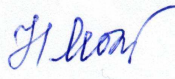
напрямів підготовки 6. 030504 «Економіка підприємства»

6.030509 «Облік і аудит»

професійні спрямування: «Економіка підприємства», «Економіка підприємства зі знанням іноземної мови», «Економіка підприємства з поглибленим знанням права господарської діяльності», «Облік і аудит», «Облік і аудит зі знанням іноземної мови», «Облік і аудит з поглибленим знанням права господарської діяльності»

2014 – 2015 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Робоча програма з дисципліни «**Міжнародна економіка**» для студентів
за напрямом підготовки **6.030504 «Економіка підприємства» 6.030509 «Облік і аудит»**

Розробник(и): к.е.н., доцент кафедри економічної теорії Можайкіна Н.В.

Робочу програму схвалено **на засіданні** кафедри економічної теорії

Протокол від «26» червня 2014 року № 10

Завідувач кафедри економічної теорії (Решетило В.П.)

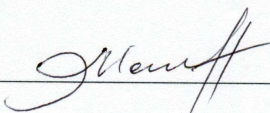
Робочу програму схвалено **на засіданні випускової** кафедри економіки підприємства,
бізнес-адміністрування та регіонального розвитку

Протокол від «29» серпня 2014 року № 1

Завідувач випускової кафедри (Димченко О.В.)

Робочу програму схвалено **на засіданні випускової** кафедри фінансово-економічної безпеки,
обліку і аудиту

Протокол від «28» серпня 2014 року № 1

Завідувач випускової кафедри (Момот Т.В.)

Програма відповідає формі Програми навчальної дисципліни, що затверджена Наказом по
ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р. № 46-01.

Методист НМВ (Григоренко СВ) “ 14 ” листопада 2014 р.

© ХНУМГ ім. О.М. Бекетова , 2014 рік

© Н. В.Можайкіна 2014, рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 4,0	Нормативна	Рік (роки) підготовки	
		2-й	2-й
		Семестр(и)	
		4-й	4-й
Загальна кількість годин – 144	Галузь знань 0305 «Економіка та підприємництво» Напрямок підготовки 6. 030504 «Економіка підприємства» 6.030509 «Облік і аудит»	Лекції*:	
Модулів – 1		17 год.	4 год.
		Практичні, семінарські*:	
Змістових модулів (ЗМ) – 3		34 год.	6 год.
		Лабораторні*:	
Тижневих годин для денної форми навчання: - аудиторних – 3; - самостійної роботи студента – 3 Індивідуальне (науково-дослідне) завдання (ІЗ) контрольна робота для заочної форми навчання	Фахові професійні спрямування: «Економіка підприємства», «Економіка підприємства зі знанням іноземної мови», «Економіка підприємства з поглибленим знанням права господарської діяльності», «Облік і аудит», «Облік і аудит зі знанням іноземної мови», «Облік і аудит з поглибленим знанням права господарської діяльності» Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Самостійна робота*:	
		93 год.	116 год.
		Індивідуальні завдання:	
		-	18 год.
		Вид контролю:	
		екзамен	екзамен

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і

індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 35% до 65%

для заочної форми навчання – 7% до 93 %

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародна економіка» є формування системи знань з міжнародної економіки, умов, форм, методів і основного інструментарію міжнародної економічної діяльності.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Міжнародна економіка» є формування у студентів знань щодо: визначення сутності міжнародної економіки, її значення та еволюції формування; вивчення проблем міжнародної економіки як частини теорії ринкової економіки, що вивчає закономірності міждержавного руху товарів і чинників виробництва, особливості взаємодії національних економік та світового господарства в цілому, їх функціонування та регулювання в умовах глобалізації фінансових ринків; уміння творчо аналізувати стан системи світогосподарських відносин, визначати проблеми і тенденції їх розвитку; використовувати одержані знання як в Україні, так і за її межами, виходячи з цілей її інтеграції в сучасну систему світогосподарських зв'язків.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: міжнародний поділ праці; інтернаціоналізація та глобалізація; міжнародна інтеграція; міжнародна торгівля товарами та послугами; інвестиції та міжнародне виробництво; міжнародні науково-технічні відносини; міжнародна міграція робочої сили; світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини; міжнародні валютно-кредитні відносини і рух міжнародного капіталу; глобальні проблеми МЄВ; проблеми інтеграції України у світогосподарські зв'язки.

вміти: проникати в сутність явищ і процесів реального світу, свідомо використовувати наукові знання в пізнавальній та професійній діяльності; орієнтуватись у глобальних проблемах економічного розвитку світових господарських зв'язків, інтеграції України у систему міжнародного поділу праці; захищати інтереси держави, поєднувати суспільні, колективні та індивідуальні інтереси; урахувати соціальні аспекти впливу рішень, що приймаються, на співробітників, споживачів, місцеві спільноти.

мати компетентності

– за допомогою загальнонаукових та спеціальних економічних методів здійснювати аналіз міжнародних економічних явищ та подій на мікро- та макроекономічних рівнях дослідження;

- здатність будувати розгорнену, доказову відповідь на проблемні питання, що розкривають знання та розуміння основ міжнародної економіки;
- здатність розраховувати основні економічні показники, що оцінюють ефективність інтеграції національних економік до міжнародної економічної системи;
- здатність моделювання оптимальних шляхів інтеграції України у систему міжнародного поділу праці

3. Програма навчальної дисципліни «Міжнародна економіка»

ЗМ 1. Теоретичні основи міжнародної економіки

Тема 1.1 Міжнародна економічна система

1.1.1 Основні етапи еволюції і становлення міжнародної економічної системи

Передумови зародження та формування світового капіталістичного ринку. Внутрішній ринок. Національний ринок. Міжнародний ринок. Світовий ринок. Формування системи всесвітнього господарства. Сутність міжнародних економічних відносин та їх форми. Характерні ознаки всесвітнього господарства. Основні суб'єкти світового господарства (національні економіки, ТНК, інтеграційні об'єднання, міжнародні економічні організації). Становлення міжнародної економічної системи. Ознаки міжнародної економічної системи.

1.1.2 Система міжнародного поділу праці – передумова становлення економічної системи та розвитку міжнародної економічної діяльності

Міжнародний поділ факторів виробництва. Класифікація факторів виробництва по походженню (основні та розвинуті) та по ступеню спеціалізації (загальні та спеціальні). Міжнародна мобільність факторів виробництва. Теоретичні основи міжнародного поділу праці. Суспільний поділ праці (загальний, частковий, одиничний). Міжнародний поділ праці (МПП). Основні фактори та показники його розвитку. Форми, типи та види міжнародного поділу праці. Міжнародна економічна спеціалізація та міжнародна виробнича кооперація. Інтернаціоналізація виробництва. Інтернаціоналізація господарської діяльності. Глобалізація.

Тема 1.2 Міжнародна економічна діяльність. Середовище міжнародної економічної діяльності

1.2.1 Поглиблення інтернаціоналізації господарської діяльності.

Етапи розвитку інтернаціоналізації господарської діяльності (I етап – проста кооперація, II етап – складна кооперація, III етап – набуває комплексного характеру – охоплює усі підсистеми господарства). Системоутворюючі фактори в міжнародній економічній системі (НТР та інформаційно-інтелектуальна домінанта, інтернаціоналізація та глобалізація господарської діяльності, ринкові та фінансові інструменти). Інтенсифікація

інтеграційних процесів. Глобальний характер сучасних економічних процесів. Форми прояву глобалізації.

1.2.2 Основні напрями міжнародної економічної діяльності.

Міжнародна науково-технологічна сфера. Система міжнародного виробництва (міжнародна спеціалізація та кооперування виробництва, спільна інвестиційна діяльність й спільне підприємництво) та роль в її розвитку ТНК, спільних підприємств, вільних економічних (експортних) зон. Світовий ринок і міжнародна торгівля. Міжнародна валютно-фінансова система.

1.2.3 Країни в міжнародній економіці та показники, що їх характеризують

Структура економіки та сектори економічної діяльності (реальний, бюджетний, фінансовий, зовнішній). Система національних рахунків (СНР). Інституційна одиниця в СНР. Рівень економічного розвитку країни та її участь в міжнародній економічній діяльності. Показники рівня економічного розвитку країн. Класифікації країн в міжнародній економіці (розвиті країни, розвиваючи, країни з перехідною економікою; країни з відкритою чи закритою економікою). Показники залучення національної економіки у світову економіку та МЄВ.

1.2.4 Середовище розвитку міжнародної економічної діяльності

Сутність, фактори та структура міжнародного економічного середовища. Внутрішнє середовище. Класифікація зовнішнього середовища (за критерієм характеру впливу: прямої, непрямой дії та сфер впливу: економіко-технологічне, природно-географічне, політико-правове, соціокультурне). Елементи інфраструктури МЄВ.

ЗМ 2. Форми міжнародного співробітництва

Тема 2.1 Світовий ринок товарів і послуг

2.1.1 Основні теорії міжнародної торгівлі

Класичні теорії міжнародної торгівлі. Меркантилізм. Класична школа: теорія абсолютних переваг (А.Сміт), порівняльних переваг (Д. Рікардо). Неокласична школа: співвідношення факторів виробництва (Е.Хекшер, Б.Олін), вирівнювання цін на фактори виробництва (П. Самуельсон), парадокс В.Леонтьєва. Альтернативні теорії: ефект масштабу виробництва (П. Кругман, К. Ланкастер), життєвого циклу продукту (Р.Вернон), подібності країн або попиту, що перетинається (С. Ліндер), конкурентних переваг (М. Портер).

2.1.2 Сутність міжнародної торгівлі, її динаміка та структура

Поняття зовнішньої, міжнародної та світової торгівлі. Об'єм, динаміка та структура МТ (соціально-економічна, регіональна, товарна, інституціональна (організаційна)).

2.1.3 Система показників розвитку міжнародної торгівлі

Абсолютні показники: експорт (реекспорт), імпорт (реімпорт), зовнішньоторговельний обіг. Результативні показники: сальдо торговельного балансу, індекс концентрації експорту (індекс Хіршмана), коефіцієнт імпортової

залежності країни. Структурні показники: товарна структура експорту та імпорту, регіональна структура експорту та імпорту. Показники динаміки. Показники інтенсивності: експортна квота, імпортна квота, зовнішньоторговельна квота.

2.1.4 Види, форми та методи міжнародної торгівлі

Види МТ: послугами та товарами (сировинними товарами, напівфабрикатами, готовою промисловою продукцією). Форми МТ за специфікою регулювання (звичайна, за режимом найбільшого сприяння, преференційна, дискримінаційна), за специфікою взаємодії суб'єктів (традиційна, торгівля за кооперацією, компенсаційна). Методи МТ: торгівля на пряму, непряма торгівля (торгово-посередницькі фірми, організовані товарні ринки – біржі, тендери, аукціони ярмарки). Класифікація послуг. Масштаби міжнародної торгівлі послугами.

2.1.5 Регулювання міжнародної торгівлі

Система регулювання МТ: рівні (корпоративний, національний, міждержавний, наднаціональний, глобальний) та засоби. Зовнішньоторговельна політика держави. Види зовнішньоторговельної політики (свобода торгівлі, протекціонізм, автаркія). Методи державного регулювання (тарифні, нетарифні). Митний тариф. Складові митно-тарифного регулювання. Мито. Класифікація ставок мита. Нетарифні методи регулювання (кількісні, скриті, фінансові). Некономічні методи регулювання (торгові договори, правові режими). Міжнародні організації, що регулюють МТ: світова організація торгівлі (СОТ), конференція ООН з торгівлі та розвитку (ЮНКТАД), Міжнародний торговий центр (ЮНКТАД/СОТ- МТЦ), Міжнародна торгова палата (МТП).

Тема 2.2 Інвестиції та міжнародне виробництво

2.2.1 Міжнародні інвестиції та міжнародний рух капіталу.

Теоретичні основи міжнародного руху капіталу. Форми міжнародного руху капіталу: за джерелами походження (державний, приватний, міжнародних організацій, змішаний); за характером використання (підприємницький, позичковий); за терміном вкладання (коротко-, середньо-, довгостроковий); за цілями організації (прямі іноземні інвестиції – ПІІ, портфельні інвестиції та інші). Функціональний розподіл міжнародного руху капіталу. Світовий ринок капіталу. Міжнародний грошовий. Міжнародний ринок кредиту. Міжнародний фондовий ринок.

2.2.2 Форми підприємств з іноземними інвестиціями. Причини експорту та імпорту іноземних інвестицій.

Міжнародна підприємства з іноземними інвестиціями. Состав прямих інвестицій. Форми підприємств з іноземними інвестиціями. Відділення. Дочірня компанія. Асоційована компанія. Причини прямих іноземних інвестицій (експорту та імпорту).

2.2.3 Основні сфери міжнародної інвестиційної діяльності та виробничого співробітництва

Міжнародна інвестиційна діяльність. Суб'єкти міжнародної інвестиційної діяльності. Інвестори (індивідуальні, інституціональні). Інвестиційний клімат. Причини міжнародної інвестиційної діяльності. Інтернаціоналізація виробництва. Міжнародне кооперування виробництва (МКВ). Міжнародне виробниче співробітництво. Рівні і сфери міжнародного співробітництва (мікрорівень, макрорівень). Роль транснаціональних компаній (ТНК) та фінансово-промислових груп (ФПГ) у розвитку міжнародного виробничого співробітництва. Особливості розвитку спільного підприємництва у сучасних умовах. Вільні економічні зони (ВЕЗ) як форма міжнародного виробничого співробітництва. Форми інвестиційно-інноваційної діяльності.

2.2.4 Портфельні закордонні інвестиції

Портфельні інвестиції. Види портфельних інвестицій. Акціонерні цінні папери. Боргові цінні папери: облігації, простий вексель, боргова розписка; інструментів грошового ринку: казначейські векселя, депозитні сертифікати, банківські акцепти; фінансових деривативів. Причини закордонних портфельних інвестицій.

Тема 2.3 Міжнародний кредит

2.3.1 Міжнародні кредитні відносини. Міжнародний кредит і його роль в міжнародній економіці.

Міжнародний кредит, його сутність та форми: грошова (авансовий капітал), виробнича, товарна, знову грошова з додатковою вартістю. Функції міжнародного кредиту. Фактори поширення міжнародних кредитних відносин. Проблеми зовнішньої заборгованості. Зовнішній борг. Чинники, що зумовлюють виникнення проблем зовнішньої заборгованості.

2.3.2 Форми міжнародного кредиту

Міжнародні кредити за цільовим призначенням: зв'язані кредити (комерційні та інвестиційні) і фінансові кредити; за джерелом: внутрішні, зовнішні (іноземні) та змішані; за суб'єктами: приватні, урядові й кредити міжнародних фінансово-кредитних організацій; за формами кредитування: товарні й валютні. Валютно-фінансові умови операції міжнародного кредиту. Види міжнародних банків. Особливості розвитку міжнародного банківського кредиту.

2.3.3 Інструменти міжнародного кредитування

Торгові кредити. Займи. Валюта. Депозити. Інші активи та пасиви.

Тема 2.4 Міжнародний науково-технологічний обмін

2.4.1 Сутність та особливості міжнародного науково-технологічного співробітництва

Міжнародне науково-технічне співробітництво (МНТС). Характерні ознаки сучасних МНТС. Причини розвитку МНТС. Міжнародний обмін технологіями. Суб'єкти світового ринку технологій. Об'єкти світового ринку

технологій. Технологія. Класифікація технології (за видами: технологія товарів, технологія виробництва, технологія управління; за ступенем новизни: унікальні, прогресивні, традиційні, морально застарілі). Носії технологій: товари, фактори виробництва. Світовий ринок технологій. Модель технічного прогресу за Д.Хіксом. Модель технічного розриву М. Позера. Модель життєвого циклу товару Р.Вернона. Етапи процесу міжнародної передачі технологій. Переваги міжнародного технологічного обміну. Канали передачі технології. Форми та засоби міжнародного науково-технічного обміну. Комерційний та некомерційний обмін.

2.4.2 Комерційний зміст науково-технічної діяльності

Правові форми захисту технологій (патент, ліцензія, копірайт, товарний знак). Форми передачі технологій: патентна угода, ліцензійна угода, ноу-хау, інжиніринг, франчайзинг. Міжнародні науково-технічні програми

2.4.3 Міжнародне регулювання МНТВ

Міжнародне регулювання МНТВ. Державне регулювання МНТВ. Органи експортного контролю. Система реєстрації патентів та товарних знаків. Причини введення державного регулювання МНТВ. Міжнародні організації, що регулюють технологічний обмін.

Тема 2.5 Світовий ринок праці. Міжнародна трудова міграція

2.5.1 Сутність міжнародної міграції робочої сили, її причини, види та фактори розвитку.

Міжнародна міграція робочої сили (МРС). Економічні та неекономічні причини міграції. Класифікація міграції за основними ознаками: за просторовим характером (внутрішня, зовнішня); за напрямком руху (еміграція, імміграція, рееміграція); за законністю перетинання кордонів (легальна, нелегальна); за організаційною ознакою (добровільна, організована, примусова); за часом (остаточна, тимчасова, маятникова).

2.5.2 Форми і головні напрями сучасних міграційних потоків

Світовий (міжнародний) ринок праці. Фактори пропозиції. Фактори попиту. Вартість робочої сили. Функції світового ринку праці (СРП). Якісний склад (СРП). Кількісні показники СРП (абсолютні, економічні, результативні, структурні, динаміки, зіставлення). Міграційне сальдо. Напрямки міграційних потоків. Сучасні центри тяжіння робочої сили. Соціально-економічні наслідки міграції робочої сили для країн-експортерів (позитивні, негативні), для країн-імпортерів (позитивні, негативні).

2.5.3 Регулювання міжнародної міграції робочої сили

Рівні регулювання міжнародних міграційних процесів (міждержавний, наднаціональний, міжнародний, національний, корпоративний). Міграційна політика. Принципи міграційної політики. Державна (національна) міграційна політика. Регулювання еміграції та імміграції, стимулювання рееміграції. Імміграційні обмеження. Заходи міграційної політики щодо рееміграції. Міжнародні організації, які займаються регламентацією у сфері міжнародних трудових відносин і міграції.

2.5.4 Проблеми трудової міграції і ринку робочої сили в Україні

Основні чинники посилення міграційних процесів в Україні. Основні напрями міграції робочої сили для України. Законодавчі акти, що регулюють міграційну політику України.

ЗМ 3. Міжнародна економічна система, її складові елементи та тенденції розвитку

Тема 3.1. Міжнародна валютно-фінансова система. Світова валютна система. Світовий фінансовий ринок.

3.1.1 Міжнародна валютно-фінансова система

Міжнародна валютно-фінансова система. Валютні елементи системи. Фінансові елементи системи. Міжнародні розрахунки.

3.1.2 Світова валютна система

Валюта. Національна валюта. Іноземна валюта. Міжнародна валютна система. Функції валютної системи. Рівні функціонування валютної системи та їх взаємодія. Основні елементи валютної системи. Класифікація видів валют. Валютний курс. Режими валютного курсу. Фактори формування валютного курсу (економічні, політичні, психологічні). Конвертованість валюти. Резервна валюта. Валютний ринок. Функції валютного ринку. Основні учасники валютного ринку. Валютні операції. Види валютних операцій. Елементи валютної операції. Валютне регулювання. Інструменти валютного регулювання. Види валютної політики.

3.1.3 Етапи розвитку міжнародної валютної системи

Золотий стандарт. Основні ознаки системи золотого стандарту. Основні підетапи золотого стандарту. Золотозливковий стандарт. Золотомонетний стандарт. Золотодевизний стандарт (Генуезька конференція). Основні ознаки системи золотодевизного стандарту. Золотодоларовий стандарт. Бреттон-Вудська валютна система та її основні ознаки. Сучасна валютна система. Європейська валютна система.

3.1.4 Світовий фінансовий ринок

Міжнародні фінансові центри. Суб'єкти міжнародного фінансового ринку. Міжнародний ринок валют. Міжнародний кредитний ринок. Ринок цінних паперів. Ринок довгострокових цінних паперів - фондовий ринок. Ринок фінансових дериватів. Міжнародні організації з регулювання валютно-кредитних відносин.

Тема 3.2. Міжнародні розрахунки. Платіжний баланс та макроекономічна рівновага

3.2.1 Основні складові міжнародної платіжної системи

Міжнародні розрахункові відносини. Основні елементи міжнародної розрахункової операції. Форми розрахунку: недокументарні (векселем, чеком, картками, банківський переказ), документарні (інкасо, акредитив).

3.2.2 Платіжний баланс країни

Платіжний баланс країни. Функції платіжного балансу країни. Типи платіжного балансу країни. Складові платіжного балансу країни (розрахунковий, звітний). Складові платіжного балансу (актив, пасив). Структура платіжного балансу.

3.2.3 Фактори, що впливають на стан платіжного балансу та його регулювання

Темп інфляції. Реальний рівень зростання ВВП. Відсоткові ставки. Валютний курс "СПОТ". Умови рівноваги платіжного балансу країни: нульове сальдо, повна зайнятість в країні, відсутність серйозних обмежень щодо міжнародних операцій. Зв'язок платіжного балансу з позицією національної валюти.

Тема 3.3 Міжнародна регіональна інтеграція

3.3.1 Сутність міжнародної економічної інтеграції (МЕІ), фактори її розвитку

Міжнародна економічна інтеграція. Трактують сутності економічної інтеграції. Об'єктивні передумови розвитку МЕІ. Цілі і значення МЕІ. Фактори розвитку МЕІ.

3.3.2 Основні ознаки, рівні і форми МЕІ

Ознаки МЕІ. Рівні розвитку МЕІ: на рівні підприємств, фірм, ТНК; на рівні

держав шляхом створення економічних та політичних умов для розвитку інтеграційних процесів; взаємодія партій, організацій соціальних груп, окремих громадян; створення інтеграційних угруповань країн з наддержавними органами управління. Етапи розвитку МЕІ: зона преференційної торгівлі; зона вільної торгівлі; митний союз; спільний ринок; економічний союз, повна інтеграція; політичний союз. Статичні та динамічні ефекти інтеграції.

3.3.3 Основні сучасні інтеграційні угруповання країн та особливості розвитку європейської економічної інтеграції

Особливість європейських інтеграційних процесів. Умови та передумови загальноєвропейської економічної інтеграції. Етапи створення Європейського Союзу. Регіональні інтеграційні об'єднання за рівнями інтеграції. Проблеми європейської інтеграції України. СНД. Чорноморське економічне співробітництво.

Тема 3.4 Глобалізація економічного розвитку

3.4.1 Сутність та головні етапи економічної глобалізації.

Економічне трактування глобалізації. Форми прояву глобалізації. Принципові ознаки глобалізації. Глобальна економіка. Головні індикатори, що демонструють найважливіші риси економічної глобалізації. Головні суб'єкти, що впливають на світогосподарські процеси. Підходи до періодизації економічної глобалізації.

3.4.2 Особливості сучасної економічної глобалізації

Сфери економічної глобалізації. Вплив глобалізації на національні економіки: позитивний та негативний аспекти. Необхідність створення нової системи регулювання глобального співробітництва. Основні напрямки співпраці для вирішення негативних наслідків глобалізації.

Тема 3.5 Інтеграція України у світову економіку

3.5.1 Проблеми та перспективи України на тлі сучасних світових інтеграційних процесів

Модель бігравітаційної інтеграції вітчизняної економіки. Можливі напрямки ефективної адаптації України до міжнародного поділу праці.

3.5.2 Передумови входження України до світового економічного простору та сучасна зовнішньоекономічна політика України

Передумови інтеграції: економічні, політико-правові, соціально-культурні, інфраструктурні. Чинники виходу України на зовнішні ринки (позитивні, негативні). Шляхи та показники адаптації України до світового економічного простору та обставини, що цей процес ускладнюють. Регіональні пріоритети України. Приєднання України до СОТ як довгостроковий фактор стабільного розвитку.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістові модулі та теми	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	пр/сем	лаб	срс		лек	пр/сем	лаб	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль 1 «Міжнародна економіка» (семестр 4; 4)										
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи міжнародної економіки										
Тема 1.1.	14	2	4		8	16				16
Тема 1.2	16	2	6		8	18	2			16
Разом за змістовим модулем 1	30	4	10	–	16	34	2	–	–	32
Змістовий модуль 2. Форми міжнародного співробітництва										
Тема 2.1	12	2	2		8	11,25	0,25	1		10
Тема 2.2	11	1	2		6	9,25	0,25	1		8
Тема 2.3.	9	1	2		8	8				8
Тема 2.4.	11	1	2		8	8,75	0,25	0,5		8
Тема 2.5.	13	1	4		8	8,75	0,25	0,5		8
Разом за змістовим модулем 2	56	6	12	–	38	46	1	3	–	42
Змістовий модуль 3. Міжнародна економічна система, її складові елементи та тенденції розвитку										
Тема 3.1	11	1	2		8	11,5	0,5	1		10
Тема 3.2	11	1	2		8	8				8
Тема 3.3	12	2	2		8	11,5	0,5	1		10
Тема 3.4	12	2	2		8	8,5		0,5		8

Тема 3.5	12	1	4		7	6,5		0,5		6
Разом за змістовим модулем 3	58	7	12	–	39	46	1	3	–	42
Індивідуальне завдання (ІЗ)	–	–	–	–	–	18	–	–		18
Усього годин	144	17	34		57	144	4	6		134

5. Теми семінарських занять

Не передбачено

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денне навчання	Заочне навчання
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи міжнародної економіки			
1	1.1 Міжнародна економічна система	4	
2	1.2 Міжнародна економічна діяльність. Середовище міжнародної економічної діяльності	6	
Змістовий модуль 2. Форми міжнародного співробітництва			
3	2.1 Світовий ринок товарів і послуг	2	1
4	2.2 Інвестиції та міжнародне виробництво	2	1
5	2.3 Міжнародний кредит	2	
6	2.4 Міжнародний науково-технологічний обмін	2	0,5
7	2.5 Світовий ринок праці. Міжнародна трудова міграція	4	0,5
Змістовий модуль 3. Міжнародна економічна система, її складові елементи та тенденції розвитку			
8	3.1 Світова валютно-фінансова система. Світова валютна система. Світовий фінансовий ринок	2	1
9	3.2 Міжнародні розрахунки. Платіжний баланс та макроекономічна рівновага	2	
10	3.3 Міжнародна регіональна інтеграція	2	1
11	3.4 Глобалізація економічного розвитку	2	0,5
12	3.5 Інтеграція України у світову економіку	4	0,5
	Разом	22	6

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денне навчання	Заочне навчання
Модуль 1 «Міжнародна економіка»			
1	Огляд основної і додаткової літератури	20	40

2	Введення термінологічного словника	10	10
3	Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	10	10
4	Рішення типових задач	7	8
5	Самостійний розгляд питання «Міжнародний кредит»	-	10
6	Самостійний розгляд питання «Міжнародні розрахунки. Платіжний баланс та макроекономічна рівновага	-	10
7	Підготовка до контрольних заходів	10	10
8	Написання контрольної роботи і презентація		18
	Разом за дисципліною	57	116

9. Індивідуальні завдання (ІЗ)

Виконання контрольної роботи студентами заочної форми навчання згідно встановленого переліку завдань (п. 3 р.13 «Методичне забезпечення»). Метою написання контрольної роботи є поглиблення теоретичних та практичних знань з тематики курсу.

10. Методи навчання

Аналітичні, синтетичні, проблемні, рішення задач, конспектування лекцій, постановка питань, самостійна робота.

11. Методи контролю

Усне опитування, письмовий контроль, поточне тестування, розв'язання задач, підсумковий контроль з використанням екзаменаційних білетів.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Денна форма навчання

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий контроль (екзамен)	Сума балів	
ЗМ 1		ЗМ 2					ЗМ 3						
T1.1	T1.2	T2.1	T2.2	T2.3	T2.4	T2.5	T3.1	T3.2	T3.3	T3.4	T3.5	30	100
5	5	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		
10%		30%					30%						
70%													

Заочна форма навчання

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий контроль (екзамен)	Сума балів		
ЗМ 1		ЗМ 2					ЗМ 3						ІЗ	
T1.1	T1.2	T2.1	T2.2	T2.3	T2.4	T2.5	T3.1	T3.2	T3.3	T3.4	T3.5	30		100
10%		30%					20%						10%	
70%														

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Студент отримує оцінку «незадовільно», якщо він не засвоїв основні поняття і категорії; не знає наукового і фактичного матеріалу; може лише переказувати учбовий матеріал, але не може обґрунтувати відповіді на жодне питання.

13. Методичне забезпечення

1. Можайкіна Н. В. Конспект лекцій з курсу «Міжнародна економіка» (для студентів 2 курсу денної і 3 курсу заочної форм навчання за напрямом підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» та 6.030509 «Облік і аудит») / Н. В. Можайкіна; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2013. – 128 с.

2. Можайкіна Н.В. Методичні вказівки до організації самостійної роботи, практичних занять та виконання контрольних робіт з дисципліни «Міжнародна економіка» для студентів 2 курсу денної і 3 курсу заочної форм навчання напрямів підготовки: 6.030504 „Економіка підприємства” і 6.030509 „Облік і аудит”, – Харків: ХНАМГ, 2009. – 55с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Міжнародна економіка: Підручник / А.П. Румянцев, Г.Н. Климко, В.В. Рокоча та ін., За ред. А.П. Румянцева. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2004. – 449 с.

2. Міжнародна економіка: Навч.-метод. Посібник для самост. вивч. дисц. / За ред. проф. А.М. Поручника. – К.: КНЕУ, 2005. – 160 с.

3. Киреев А. Международная экономика: В 2-х ч. - М.: Международные отношения, 2001.

4. Козак Ю.Г., Ковалевський В.В., Ржепішевський К.І. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях: Навчальний посібник. – Київ: “Центр навчальної літератури”, 2004. – 676 с.

5. Світова економіка: Підручник /А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, О.І. Рогач та ін. - К.: Либідь, 2007. – 640 с.

6. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини. Історія. К.: Либідь, 2006.

Допоміжна

1. Вехи экономической мысли. – Т.6. – Международная экономика / Под общ. Ред. А. Киреева. – М.: ТЕИС, 2006. – 720 с.

2. Кругман П.Р., Оберсфельд М. Международная экономика. Теория и политика. – М.: МГУ/ЮНИТИ, 1997. – 799 с.

3. Линдерт П. Экономика мирохозяйственных связей. – М.: Прогресс, 1992. – 520 с.

4. Макуха С.М. Україна в міжнародних економічних відносинах в умовах глобалізації. Х.: Легос, 2003.

5. Овчинников К. Международное разделение труда: модели, тенденции, прогнозы. М., 1998

6. Портер М. Международная конкуренция. – М., 1993.

7. Приतिकіна О.Л. Міжнародні організації в системі світогосподарських зв'язків: Навч. посібник. Дніпропетровськ, 2003.

8. Азарян Е.М.Международный маркетинг. Х., Студцентр, 2003

9. Воронин В.П. и др. Мировая экономика: Краткий курс Лекций. М.: Юрайт, 2003.

10. Гладков И.С. Мировая экономика и международные экономические отношения. М.:Издат. Дом "Дашков и К", 2003.

11. Міжнародна економіка та міжнародні відносини. Практикум/ Козик В.В. та інш. К.: Вікар, 2003.

12. Економіка зарубіжних країн / За ред. Козака Ю. К.: ЦУЛ, 2003

15. Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНАМГ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua>

2. Кабінет Міністрів України: <http://www.kmu.gov.ua>

3. Верховна Рада України: <http://www.rada.gov.ua>

4. Міністерство економічного розвитку і торгівлі: <http://www.me.gov.ua>

5. Міністерство фінансів: <http://www.minfin.gov.ua>

6. Державна комісія з цінних паперів і фондового ринку: <http://www.ssmc.gov.ua>

7. Державний служба статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua>

8. Національний банк України: <http://www.bank.gov.ua>

9. Світовий банк: <http://www.worldbank.org.ru>.

Аркуш актуалізації

Робоча програма навчальної дисципліни **«Міжнародна економіка»**

за напрямом / спеціальністю підготовки **6.030504 «Економіка підприємства» 6.030509 «Облік і аудит»**

на 201 / 1 навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри Економічної теорії

_____ (Решетило В.П.)

« ____ » _____ 201 року

Зав. випускової кафедри ЕПБА та РР

_____ (Димченко О.В.)

« ____ » _____ 201 року

Зав. випускової кафедри ЕПБА та РР

_____ (Момот Т.В.)

« ____ » _____ 201 року

Декан факультету економіки і підприємництва

М.П.

_____ (Соловйов О.В)

« ____ » _____ 2014 року

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач Економічної теорії

_____ (Решетило В.П.)

« ____ » _____ 201 _ року

Зав. випускової кафедри ЕПБА та РР

_____ (Димченко О.В.)

« ____ » _____ 201 року

Зав. випускової кафедри ЕПБА та РР

_____ (Момот Т.В.)

« ____ » _____ 201 року

Декан факультету економіки і підприємництва

М.П.

_____ (Соловйов О.В)

« ____ » _____ 201 _ року

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри Економічної теорії

_____ (Решетило В.П.)

« ____ » _____ 201 _ року

Зав. випускової кафедри ЕПБА та РР

_____ (Димченко О.В.)

« ____ » _____ 201 року

Зав. випускової кафедри ЕПБА та РР

_____ (Момот Т.В.)

« ____ » _____ 201 року

Декан факультету економіки і підприємництва

М.П.

_____ (Соловйов О.В)

« ____ » _____ 201 _ року